

Către

Colegiul de conducere al Curții de Apel București

MA 1545
Le Couw totul
Elena Costache

**SCRISOARE DE DEPUNERE A CANDIDATURII
PENTRU ALEGEREA ÎN FUNCȚIA DE MEMBRU AL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
DIN PARTEA CURȚILOR DE APEL**

Subsemnata, **Elena Raluca COSTACHE**, născută în data de numită în funcția de judecător în cadrul Judecătoriei Ploiești prin Decretul nr. 405/31.05.2004, emis de Președintele României, actualmente vicepreședinte al Curții de Apel București, declar că doresc să candidez pentru alegerea în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea curților de apel.

Totodată, declar că sunt conștientă de faptul că pot să îmi retrag candidatura numai în termenul stabilit pentru depunerea candidaturilor.

Anexez prezentei:

1. Curriculum vitae;
2. Proiect privind principalele obiective asumate în cazul alegerii în Consiliul Superior al Magistraturii;
3. Declarația prevăzută de art. 7 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 317/2004;
4. Declarația prevăzută de art. 7 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 317/2004;
5. Declarația prevăzută de art. 7 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 317/2004.

Cu aleasă considerație,

Data depunerii:

23.03.2022

Semnătura:

CURRICULUM VITAE

Nume	Costache
Prenume	Elena Raluca
Domiciliul	
Data și locul nașterii	
Studii	Facultatea de drept, Universitatea Româno-Americană, perioada 1992 – 1997. Promovare examen de licență la Facultatea de drept, din cadrul Universității București, sesiunea iunie 1997.
Activitate profesională	Baroul Prahova – avocat, 14.03.1998 – 06.06.2004 Funcții de execuție Judecătoria Ploiești – judecător, 07.06.2004 – 14.07.2009, numită prin Decretul nr.405/31.05.2004. Tribunalul Prahova – judecător, 15.07.2009 – 31.05.2012. Curtea de Apel București – judecător, 01.06.2012 – prezent. Funcții de conducere: Președinte secție penală, Judecătoria Ploiești, în perioada 15.05.2007 – 14.07.2009. Delegat președinte secție civilă la Tribunalul Prahova, în perioada 04.02.2010 – 04.11.2010. Președinte secție I penală Curtea de Apel București, în perioada 23.09.2014 – 15.07.2017. Vicepreședinte Curtea de Apel București, în perioada 15.07.2017-prezent.

	Membru în Colegiul de Conducere al Curții de Apel București, în perioada 13.07.2016 – 06.10.2021.
Limbi străine	Engleză – nivel mediu
Alte competențe	Permis de conducere categoria B Cunoaștere instrumente Microsoft Office și utilizare PC
Contact	Curtea de Apel București, Secția I Penală, strada Splaiul Independenței, nr.5, sector 4
e-mail	
telefon	

DECLARAȚIE

Subsemnata, **Elena Raluca COSTACHE**, judecător în cadrul Curții de Apel București, candidat pentru alegerea în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea curților de apel, cunoscând prevederile art. 326 Cod penal privind falsul în declarații, declar pe propria răspundere, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, că nu am un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege.

Data completării:

23.03.2022

Semnătura:

DECLARAȚIE

Subsemnata, **Elena Raluca COSTACHE**, judecător în cadrul Curții de Apel București, candidat pentru alegerea în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea curților de apel, cunoscând prevederile art. 326 Cod penal privind falsul în declarații, declar pe propria răspundere, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, că nu am făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 și nici nu am colaborat cu acestea.

Data completării:

23.03.2022

Semnătura:

DECLARAȚIE

Subsemnata, **Elena Raluca COSTACHE**, judecător în cadrul Curții de Apel București, candidat pentru alegerea în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea curților de apel, cunoscând prevederile art. 326 Cod penal privind falsul în declarații, declar pe propria răspundere, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, că nu sunt și nu am fost lucrător operativ, inclusiv acoperit, informator sau colaborator al serviciilor de informații.

Data completării:

23.03.2022

Semnătura:

JUDECĂTOR ELENA RALUCA COSTACHE

Cine sunt

Pentru a convinge, trebuie să câștigi încrederea celor cărora li te adresezi. Această convingere, născută din experiența mea profesională și personală de până acum, caracterizează demersul meu actual.

Gândindu-mă cum pot atinge un astfel de deziderat, am ajuns la concluzia că onestitatea și deschiderea în a permite colegilor să mă cunoască pot fi atuurile mele imbatabile.

Evident, nu sunt singurele argumente, dar sunt esențiale, pentru că fără încredere, speranță, adevăr, nu poți pretinde să ai succes și să te bucuri de aprecierea celor din jurul tău.

Am considerat necesară exprimarea acestor credințe intime, întrucât înainte de a fi judecător, sunt om, sunt parte a societății în care trăim cu toții, iar faptul că am ajuns să mă exprim în fața dumneavoastră prin aceste rânduri mă obligă suplimentar la a-mi păstra echilibrul, principiile, mă responsabilizează la un alt nivel și mă mobilizează în același timp să realizez ceea ce dumneavoastră, colegii mei, veți considera că este benefic pentru o reală reprezentare a categoriei profesionale din care facem parte.

Activitatea mea profesională anterioară include, pentru o perioadă de 6 ani, calitatea de avocat, iar din anul 2004 am activat ca judecător la instanțe din Ploiești și București, deținând și funcții de conducere la fiecare din aceste instanțe.

Experiența de aproximativ 18 ani numai ca judecător (specializat în materie penală), alături de experiența ca avocat, pe care o consider foarte importantă, îmi oferă o perspectivă de ansamblu asupra sistemului judiciar actual din România.

Activitatea mea de 5 ani la Judecătoria Ploiești, din care 2 ani am deținut funcția de președinte al Secției penale, precum și la Tribunalul Prahova timp de 3 ani, din care aproximativ 1 an am fost delegată pe funcția de președinte al Secției civile reprezintă puncte de referință în cariera mea, cunoscut fiind că aceste instanțe au fost și sunt în continuare instanțe dificile, cu volum ridicat de activitate.

Fără nici un dubiu, punctul culminant al carierei mele de până acum l-au reprezentat cei 10 ani în care mi-am desfășurat activitatea la Curtea de Apel București, atât ca judecător cu funcție de execuție, cât și ca judecător cu funcție de conducere, exercitarea funcției de judecător la cea mai mare curte de apel din țară reprezentând în mod indiscutabil un avantaj pentru mine în ceea ce mi-am propus să fac pe viitor. În același timp, calitatea mea de membru în colegiul de conducere al instanței mi-a permis să înțeleg în profunzime problemele cu care se confruntă colegii mei și să am o contribuție activă la rezolvarea acestora.

Nimic nu este ușor în cariera unui judecător, însă, în ceea ce mă privește, parcurgerea a trei grade de jurisdicție, dar și încurajarea și susținerea colectivelor din care am făcut și fac parte, mă îndreptătesc să sper că am experiența și abilitățile necesare pentru a vă reprezenta cu succes în atingerea obiectivelor pe care mi le veți încredința.

Închei această scurtă prezentare personală, spunându-vă că sunt un om normal, cel puțin așa mă consider, cu oameni dragi alături, care îmi dau forța și tăria de a continua și de a îmi dori mai mult, un om cu responsabilități personale, dar în același timp un judecător echilibrat și experimentat.

Frământările mele actuale

Realist vorbind, raportat la modul în care justiția este percepută actualmente în societatea românească, misiunea viitorilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii va fi una foarte dificilă, de mare angajament și anvergură, ceea ce presupune mai mult ca niciodată ca acest organism colectiv să-și reabiliteze numele, imaginea și să fie în măsură să-și îndeplinească rolul de garant al independenței justiției.

Fără a face o analiză retrospectivă a activității actualului Consiliu Superior al Magistraturii, întrucât consider că nu trebuie să mă prevez de greșelile predecesorilor, apreciez esențială identificarea problemelor actuale și a soluțiilor pentru rezolvarea lor.

Astfel, pornind de la ce s-a pierdut în toți acești ani, trebuie stabilit ce se poate recupera, pentru ca numai ulterior să se aprecieze ce și cât trebuie radical schimbat.

S-au pierdut: certitudinea statutului, stabilitatea, încrederea, respectul.

Ce se poate recupera: tot ce ține de o justiție independentă, suverană, neaservită politic și altor interese străine de locul și rolul justiției într-un sistem democratic, respectul față de rolul judecătorului într-un stat de drept.

Ce trebuie schimbat: aproape tot, pornind de la imaginea justiției, de la reafirmarea rolului constituțional al puterii judecătorești, care este una din cele trei puteri dintr-o democrație constituțională, de la respectul și încrederea de care trebuie să se bucure din partea societății ca beneficiară directă a actului de justiție și nu în ultimul rând pornind de la consolidarea și stabilitatea statutului judecătorilor, care trebuie puși la adăpost de orice frământări politice sau sociale.

În acest context, stabilirea unor obiective și a modalităților de atingere a lor devine esențială și emblematică pentru cel pus să le promoveze și să le susțină.

CELE MAI IMPORTANTE OBIECTIVE:

I. Consolidarea și stabilizarea aspectelor care îi garantează judecătorului statutul corespunzător rolului și locului puterii judecătorești în arhitectura instituțională prescrisă de Constituție, inclusiv din perspectiva unei legi proprii de salarizare

Puterea judecătorească este exercitată de judecători, fapt care reclamă un statut consolidat și stabil, în considerarea misiunii pe care aceștia o au de îndeplinit și a nenumăratelor interdicții care le caracterizează viața profesională și personală. Acest statut reflectă atât specificul statutului judecătorului, căruia chiar Constituția îi recunoaște atributele independenței și inamovibilității, cât și specificul organizării instanțelor judecătorești.

Asocierea care se realizează în mod constant între judecători și alte categorii profesionale din sistemul bugetar, deși judecătorii nu realizează un simplu serviciu public, ci compun și exercită puterea judecătorească, conduce de multe ori la crearea unei percepții greșite în rândul societății civile, prin sublinierea așa ziselor avantaje pe care legea le recunoaște judecătorului, cu ignorarea completă a nenumăratelor interdicții care îi caracterizează viața profesională și personală.

Statutul judecătorilor trebuie să fie exclusiv expresia exigențelor reglementate de Constituție, trebuie să fie stabilit exclusiv prin raportare la rolul puterii judecătorești și nu trebuie să depindă de impedimente sau dificultăți care pot decurge din modul în care legiuitorul s-ar raporta la alte categorii de personal.

Din acest punct de vedere, este binecunoscut faptul că statutul judecătorilor este unul consolidat chiar la nivel internațional.

Desigur, această abordare nu implică în niciun fel îndepărtarea judecătorilor de societate, ci doar o meritată recunoaștere a dificultății și responsabilității care caracterizează misiunea socială pe care o îndeplinesc.

În acest context, este absolut necesară asigurarea și garantarea menținerii unui nivel financiar corespunzător pentru judecători (inclusiv printr-o lege de salarizare proprie) care să le permită să-și îndeplinească rolul într-un mod corespunzător. *Salarizarea judecătorilor trebuie să devină stabilă, să fie înlăturate multiplele abordări discriminatorii care au impus până în prezent demersuri judiciare fără de care judecătorilor nu li s-ar fi recunoscut drepturile. Mai mult, consider că nivelul actual de salarizare nu reflectă rolul și importanța activității judecătorului român, responsabilitățile care îi revin acestuia impunând cu necesitate un nivel financiar superior inclusiv procurorilor și la adăpost de puterea discreționară a Executivului.*

Din acest punct de vedere, revine membrilor Consiliului Superior al Magistraturii îndatorirea de a-și asuma rolul de organ colegial, de a abandona preocupările individuale și de a-și concentra eforturile în interesul miilor de judecători pe care îi reprezintă. Este de la sine înțeles că ceea ce se așteaptă de la noul Consiliu este să gestioneze cu adevărat aspectele referitoare la cariera, drepturile și statutul judecătorilor și să reușească o corectă comunicare publică, astfel încât societatea să înțeleagă de ce este necesar ca judecătorii să aibă stabilitate, atât din perspectivă salarială, cât și din perspectiva altor aspecte care le caracterizează statutul (pensia de serviciu, răspunderea disciplinară etc.), pe care le voi dezvolta în continuare.

În același timp, consider că este momentul să reflectăm dacă ideea consolidării puterii judecătorești nu ar implica și o lege proprie de organizare a instanțelor și un statut distinct al judecătorului. Printre beneficiile pe care o astfel de viziune legislativă le-ar aduce ar fi o mai mare stabilitate a statutului judecătorului, gestionarea bugetului instanțelor (care ar permite asigurarea sediilor, a infrastructurii corespunzătoare, a resurselor umane și materiale necesare, o salarizare corespunzătoare a judecătorilor.

Personal, consider că noi, judecătorii, am ajuns ca sistem la un nivel de maturitate la care putem aborda deschis această problematică și apreciez că ar trebui inițiată o amplă dezbatere, mai întâi cu judecătorii, apoi cu societatea, cu privire la legea puterii judecătorești.

II. Asigurarea unei reale independențe financiare a puterii judecătorești

Una dintre cele mai importante garanții ale independenței justiției o constituie tocmai autonomia și siguranța financiară a puterii judecătorești, acest aspect condiționând buna exercitare a rolului său constituțional, atât în ipostaza sa de putere în stat, cât și în aceea de serviciu public.

Modul de alocare și de administrare a bugetului instanțelor influențează modul de funcționare a fiecărei instanțe și condiționează, până la urmă, buna îndeplinire a rolului acesteia.

Din punct de vedere practic, se evidențiază următoarele aspecte principale care pot concretiza autonomia și siguranța financiară a sistemului judiciar:

1. Asigurarea posibilității puterii judecătorești de a se autoadministra din punct de vedere financiar, ceea ce presupune ca execuția bugetară pentru instanțele judecătorești, cu excepția bugetului Înaltei Curți de Casație și Justiție, să fie

coordonată de către Consiliul Superior al Magistraturii, organism aparținând autorității judecătorești, autonom față de Executiv.

Independența financiară este parte esențială a conceptului constituțional de independență a justiției, aceasta neputând fi lăsată la latitudinea unei puteri separate, respectiv puterea executivă.

Este în mod evident necesară reluarea demersurilor pentru preluarea bugetului instanțelor de la Ministerul Justiției de către Consiliul Superior al Magistraturii.

2. Asigurarea resurselor materiale și umane necesare judecătorilor pentru a-și îndeplini misiunea de a asigura buna funcționare a justiției.

Gestionarea bugetului instanțelor de către Consiliul Superior al Magistraturii va permite o coparticipare activă a instanțelor judecătorești în procesul decizional, fiind esențial ca previziunile bugetare să se realizeze pe baza unor criterii obiective, precum schemele de personal, volumul de activitate, numărul populației din circumscripția fiecărei instanțe și unii indicatori de performanță.

Preluarea bugetelor de către o instituție din cadrul autorității judecătorești este de natură a consolida independența justiției și prestigiul acesteia, prin eliminarea oricăror suspiciuni privind posibilitatea de imixtiune sau de control asupra activității instanțelor din partea puterii executive, precum și de a asigura o mai bună distribuire a resurselor existente și o ierarhizare mai clară a programelor care trebuie finanțate prioritar, astfel încât să se garanteze eficiența funcționării sistemului judiciar.

În același timp, o astfel de soluție legislativă va permite o reală asigurare a resurselor materiale, inclusiv din perspectiva sediilor acestora, dar și a dezvoltării infrastructurii necesare pentru buna funcționare a instanțelor.

Totodată, autogestionarea financiară a instanțelor ar crea și posibilitatea elaborării și punerii în practică a unei reale strategii de resurse umane și, în același timp, ar conduce la realizarea unui deziderat de mult urmărit, acela de a permite judecătorului să-și desfășoare activitatea în condiții normale, similare cu cele existente în toate sistemele judiciare dezvoltate, nu în situația de supraaglomerare care se înregistrează în prezent.

Indispensabilă bunei funcționări a justiției ca serviciu public este existența unei resurse umane pregătită pentru un act de justiție eficient ca și asigurarea resursei umane pe termen scurt, mediu și lung.

Asigurarea unui cadru legislativ pentru personalul auxiliar de specialitate este la acest moment mai mult decât o necesitate, reprezentând în concepția mea o condiție obligatorie a funcționării unui sistem de justiție modern și apt să răspundă provocărilor sociale.

În acest context, reevaluarea planului de dezvoltare a schemei de personal pentru categoria suport a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești, raportat la evoluția activităților specifice care reclamă suplimentarea posturilor, ca și asigurarea etapizată a unui raport corespunzător judecător - asistent judiciar - grefier, care să permită realizarea un act de justiție într-un termen rezonabil și de calitate, inclusiv prin raportare la standardele Uniunii Europene, devin prioritare și impetuos necesare.

3. Asigurarea unei stabilități financiare inclusiv din perspectiva predictibilității și cuantumului pensiei de serviciu, care, alături de îmbunătățirea condițiilor de lucru, să încurajeze judecătorii cu experiență să rămână în cadrul sistemului judiciar.

Eliminarea inechităților în domeniul acordării pensiilor de serviciu în rândul judecătorilor, prin identificarea unor soluții legislative în dialog cu Consiliul Superior al Magistraturii pentru a păstra un just echilibru între jurisprudența Curții Constituționale în materie, principiile care fundamentează politicile privind acordarea pensiilor în cadrul unei societăți democratice și principiul independenței judecătorilor, în componenta individuală, rămâne o chestiune prioritară pentru mine.

În același timp, este absolut nefiresc fenomenul actual, prin care judecătorii cu experiență profesională remarcabilă, care ar putea aduce cu adevărat beneficii actului de justiție, aleg eliberarea din funcție prin pensionare, din cauza condițiilor de lucru și a instabilității care caracterizează statutul și drepturile acestora.

În contextul în care s-ar concretiza inițiativa de creare a unui staff al judecătorului care să sprijine activitatea acestuia, s-ar realiza normarea corespunzătoare a muncii și s-ar permite în continuare judecătorului să-și adapteze activitatea conform programului de lucru flexibil, încurajarea judecătorilor cu vechime să rămână în sistem ar putea fi realizată și printr-un stimulente financiar corespunzător fiecărui an în plus de activitate peste vechimea de pensionare.

III. Îmbunătățirea condițiilor de lucru ale judecătorilor

După atâția ani de „reformă” a sistemului judiciar, ne aflăm în momentul potrivit pentru a discuta despre o reală analiză a condițiilor în care judecătorii își desfășoară activitatea. Cu alte cuvinte, dacă ne dorim o justiție performantă, soluțiile necesare pentru a permite judecătorului să realizeze un act de justiție de calitate nu mai pot fi ignorate.

În acest context, ar fi foarte utilă crearea unei echipe a judecătorului, care să sprijine activitatea acestuia, alcătuită din asistent - grefier care să realizeze activități specifice, în funcție de necesitățile concrete, potrivit sarcinilor trasate de

judecătorul pe lângă care își derulează activitatea, fiind, astfel, posibilă adaptarea modului de delegare a atribuțiilor pe verticală (de la judecător la personalul suport).

Prin preluarea anumitor activități de către această echipă, judecătorii ar fi degrevați de activități consumatoare de timp (de ex: prezentarea, în sinteză, a situației de fapt și de drept, documentare cu privire la anumite probleme de drept, redactarea proiectelor de hotărâri judecătorești) și ar avea la dispoziție mai mult timp pentru a se dedica unor cauze complexe, ar beneficia de un suport real în documentarea unor probleme de drept punctuale, și-ar putea gestiona mult mai bine ședința de judecată, cu consecințe pozitive asupra duratei de soluționare a cauzelor și a termenului de redactare a hotărârilor.

Această soluție va produce un impact semnificativ asupra activității și randamentului judecătorului, permițându-i acestuia să aloce un timp corespunzător pregătirii ședinței de judecată și studiului individual. Scurtarea termenelor de redactare și de soluționare a cauzelor sunt două mari obiective ale sistemului judiciar, iar realizarea lor ar ridica gradul de încredere al justițiabilului în sistem.

Această viziune asupra menținerii în sarcina judecătorului numai a atribuțiilor intrinseci de judecată reflectă locul și rolul corespunzător al acestuia și pune judecătorul într-o lumină corespunzătoare, firească de altfel. Nefiresc a fost ceea ce s-a întâmplat până în prezent, judecătorul fiind considerat obligat la un efort imens și disproporționat, responsabilitatea bunului mers al actului de justiție revenindu-i în exclusivitate, fără să i se acorde sprijinul tehnic necesar. Judecătorul nu este și nu trebuie să fie cel care face totul, ci magistratul care îndeplinește o activitate intelectuală de cel mai înalt nivel, pentru care este necesar să aibă la dispoziție timpul și organizarea judiciară corespunzătoare.

Așa cum s-a arătat în Avizul nr. 22 (2019) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni: „*Înainte de toate este necesar să se asigure resursele financiare pentru recrutarea unui număr suficient de judecători. Dar judecătorii nu lucrează singuri în instanțe. Deci este necesar să existe o finanțare corespunzătoare pentru angajarea unui personal calificat în instanțe, inclusiv a asistenților judiciari.*”

În același timp, este absolut necesară **normarea corespunzătoare a muncii judecătorului**, astfel încât acesta să-și desfășoare activitatea în condiții normale, nu în situația de supraaglomerare care se înregistrează în prezent. Sunt binecunoscute încercările repetate de stabilire a unui volum optim de activitate a judecătorilor, nefinalizate până în prezent. Din acest punct de vedere, stabilirea unui nou mecanism de determinare a volumului optim de activitate, care să asigure o distribuție echilibrată a sarcinilor, dublată de realizarea unei **strategii de resurse umane** (pe care niciun Consiliu Superior al Magistraturii nu a realizat-o până în prezent, cu luarea în considerare și previzionarea intrărilor și ieșirilor din sistem, astfel încât să nu mai fie înregistrate situații critice la anumite instanțe), vor reprezenta fundamentele unei activități de judecată realizate în condiții de normalitate. Această fundamentare statistică a necesarului de resurse umane în sistem este, în același timp, un argument credibil pentru asigurarea finanțării puterii judecătorești. Ne aflăm, în anul 2022, în punctul în care trebuie abandonate experimentele care au implicat întotdeauna eforturi susținute din partea judecătorilor și este absolut necesar să se asigure un mediu de lucru corespunzător, stabil legislativ, care să permită judecătorilor să-și realizeze rolul.

Totodată, nu poate fi ignorată nevoia de **continuare a programului de lucru flexibil**, care îi permite judecătorului să-și adapteze activitatea esențialmente intelectuală unui specific propriu și nevoilor de pregătire profesională permanentă,

cu consecințe benefice asupra calității actului de justiție. Activitatea desfășurată de judecător se caracterizează printr-un permanent efort de studiere a dosarelor înregistrate pe rol, cunoașterea jurisprudenței și doctrinei relevante cauzelor instrumentate, modificările intervenite în plan legislativ, deliberare, concepere și redactare a hotărârilor pronunțate. Programul de lucru stabilit pentru judecător trebuie să fie unul flexibil și adaptat nevoilor proprii de organizare ale fiecărei instanțe (volum de activitate, numărul judecătorilor și al celuilalt personal în funcție, dotările instanței, locul situării instanței și mijloacele de deplasare de care dispun justițiabilii, ș.a.).

Nu în ultimul rând, activitatea judecătorului ar putea fi îmbunătățită prin realizarea unei analize a reglementărilor procedurale în vigoare care nu și-au dovedit eficiența, ci, dimpotrivă, au generat eforturi suplimentare din partea personalului instanțelor, determinând în același timp o creștere a duratei proceselor (unul dintre subiectele îndelung discutate este, de exemplu, forma actuală de reglementare a camerei preliminare), urmată de susținerea unui eventual **demers de modificare a legislației**.

Calitatea actului de justiție este în strânsă interdependență de nevoia ca profesioniștii direct implicați să beneficieze de condiții optime, de la infrastructura instanțelor, la resursa umană care să corespundă necesităților și exigențelor profesionale pentru înfăptuirea actului de justiție și până la aspecte care țin de claritatea și de predictibilitatea legislației.

Nu în ultimul rând, investițiile în infrastructura fizică a instanțelor (cu titlu de exemplu putând fi menționate demersurile pentru realizarea proiectului „Cartierul pentru Justiție”, care va grupa instituțiile de justiție din București într-un singur areal imobiliar), sunt absolut necesare și esențiale pentru îmbunătățirea condițiilor de lucru ale judecătorilor.

Digitalizarea actului de justiție devine în contextul celor de mai sus obligatorie pentru eficientizarea actului de justiție, ca și implementarea măsurilor cuprinse în Planul național de digitalizare a sistemului judiciar care cuprinde digitalizarea structurii Ministerului Justiției și a instanțelor de judecată.

Astfel, îmbunătățirea sistemului ECRIS IV și punerea bazelor pentru dezvoltarea sistemului ECRIS V, precum și prin dezvoltarea și generalizarea dosarului electronic într-un sistem unic, la nivel național, ca și folosirea mijloacelor electronice de comunicare a actelor de procedură, precum și elaborarea cadrului normativ pentru instituirea domiciliului electronic, devin etape obligatorii ale amplului proces de digitalizare menționat.

Extinderea proiectelor de digitalizare și în cazul serviciilor oferite de profesiile juridice pentru a facilita interconectivitatea acestora cu platformele dezvoltate la nivelul sistemului judiciar, inclusiv accesul la bazele de date ale unor registre publice de evidență, necesare în activitatea proprie, este de asemenea, un deziderat de atins.

Continuarea procesului de informatizare a sistemului de justiție care la acest moment permite justițiabililor un acces mai facil la dosarele în care sunt parte, prin intermediul dosarului electronic în care pot fi încărcate și accesate în mod securizat toate documentele aferente litigiului, părțile având opțiunea de a realiza și depune on-line acte procesuale, este de natură să contribuie esențial la îndeplinirea unui act de justiție așa cum ni-l dorim cu toții.

IV. Consolidarea statutului judecătorului, prin regândirea condițiilor în care poate fi angajată răspunderea acestuia

Din această perspectivă apreciez că existența unei instituții/structuri care să ofere garanții de independență și să asigure în același timp mecanisme eficiente

pentru o reală și efectivă răspundere a judecătorilor, în condiții de imparțialitate și de legalitate a procedurilor, ca și reformarea Inspecției Judiciare, cel puțin în ceea ce privește preocuparea legată de lipsa de răspundere a Inspecției Judiciare, concentrarea tuturor proceselor decizionale în cadrul atribuțiilor inspectorului-șef și limitele competențelor de supraveghere ale Consiliului Superior al Magistraturii, sunt aspecte ce se impun a fi clarificate cu prioritate.

Apreciez că numai astfel pot fi înlăturate eventualele îndoieli cu privire la faptul că prerogativele unui organ judiciar însărcinat cu efectuarea cercetărilor disciplinare și cu exercitarea acțiunii disciplinare împotriva judecătorilor ar putea fi utilizate ca instrument de presiune asupra activității respectivilor judecători.

Reformarea Inspecției Judiciare trebuie să ofere garanții sporite de independență, imparțialitate și profesionalism, ale celor chemați să îndeplinească atribuțiile specifice funcției de inspector judiciar.

În mod incontestabil, orice răspundere a judecătorului trebuie să aibă la origine ideea de vinovăție în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Altfel spus, răspunderea materială a judecătorului nu poate fi angajată în mod obiectiv, ci numai subiectiv, respectiv doar în situația săvârșirii de către acesta a unei fapte personale grave, făcute cu intenția de a produce un prejudiciu, ori în cazul în care acesta, din culpă gravă, a comis o eroare judiciară determinantă pentru producerea prejudiciului.

Eroarea judiciară se referă, în esență, la o soluție asupra fondului cauzei care nu corespunde unei realități juridice stabilite ulterior. Această eroare nu se datorează însă, în exclusivitate și, uneori nici măcar în parte, activității judecătorului sau procurorului.

De altfel, de esența exercitării unor căi de atac extraordinare, capabile să desființeze o hotărâre judecătorească definitivă este tocmai împrejurarea că instanța

care a judecat primul proces nu a avut cunoștință de noile dovezi sau fapte, inclusiv cele infracționale legate de cauză, astfel că soluția inițială corespundea situației de fapt stabilite pe baza unui ansamblu de probe cunoscute la acel moment.

Unul dintre principiile fundamentale consacrate de Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, în cuprinsul documentului intitulat Magna Carta a Judecătorilor (Principii fundamentale), statuează: *„Erorile judiciare trebuie remediate în cadrul unui sistem adecvat de căi de atac. Orice remediu pentru alte deficiențe în administrarea justiției presupune exclusiv responsabilitatea Statului.”*

Tot astfel, în Avizul nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei asupra principiilor și regulilor privind imperativele profesionale aplicabile judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității, se arată:

„Ca principiu general, judecătorii ar trebui să fie scutiți complet de răspundere în ceea ce privește plângerile direct împotriva lor în legătură cu exercițiul de bună-credință al funcțiunii lor. Erorile juridice, fie că se referă la jurisdicție, fie la procedură, în aprecierea și aplicarea legii sau în evaluarea probelor, trebuie să fie rectificate prin apel; alte erori juridice care nu pot fi rectificate astfel trebuie, cel mult, să conducă la o plângere a litigantului nesatisfăcut împotriva statului.”

Concluzia este aceea că *„nu este potrivit ca un judecător să fie expus, în ceea ce privește exercițiul funcțiilor juridice, vreunei răspunderi personale, chiar prin despăgubirea statului, cu excepția cazului în care face o greșeală intenționată.”*

V. Creșterea transparenței și îmbunătățirea comunicării, premise pentru redobândirea și consolidarea încrederii publice în judecători

Un sistem de justiție modern, eficient, accesibil și de calitate, presupune ca principalul garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii să continue să se implice în crearea și dezvoltarea de instrumente apte să faciliteze creșterea gradului de informare, înțelegerea rolului și locului judecătorilor și dezvoltarea culturii juridice.

În același timp, punerea în aplicare a celor mai bune soluții tehnice care să răspundă necesităților specifice în desfășurarea activității de către judecători și toți ceilalți profesioniști ai dreptului, este de natură să contribuie la îmbunătățirea și asigurarea transparenței și a comunicării.

Implementarea și funcționabilitatea unor aplicații concepute și dezvoltate pentru a permite cetățenilor și profesioniștilor dreptului accesul gratuit și mult mai facil la hotărârile judecătorești reprezintă la rândul lor măsuri demne să asigure atingerea scopului propus.

Pentru a fi conștientă de rolul și importanța judecătorilor, societatea trebuie să fie permanent informată cu privire la realitățile sistemului judiciar, cu precădere asupra aspectelor care generează dezbateri în mediul public, legate de activitatea judecătorilor.

Este esențială consolidarea unui mecanism de comunicare la nivelul sistemului judiciar, care să asigure transmiterea către opinia publică a poziției sistemului cu privire la aspectele în dezbateri și, în consecință, formarea unei impresii publice corecte.

Din acest punct de vedere, viitorul Consiliul Superior al Magistraturii va trebui să-și asume un rol mai activ de intervenție în sprijinul judecătorilor, inclusiv la nivel public, coroborat cu un rol de analiză și identificare a acelor mijloace prin

care puterea judecătorească să redobândească în integralitate nivelul de încredere pe care îl merită.

Sintetizând, avem nevoie de:

- consolidarea statutului judecătorilor, inclusiv prin adoptarea unei legi proprii de salarizare;

- îmbunătățirea infrastructurii sistemului judiciar și digitalizarea actului de justiție;

- asigurarea independenței financiare a puterii judecătorești, prin preluarea bugetului de la Ministerul Justiției;

- eliminarea inechităților în domeniul salarizării și acordării pensiilor de serviciu;

- o resursă umană pregătită pentru un act de justiție eficient;

- asigurarea resursei umane pe termen scurt, mediu și lung;

- existența unei instituții/structuri cu competențe exclusive în domeniul răspunderii penale a judecătorilor care să confere toate garanțiile necesare de imparțialitate, obiectivitate, și care să nu constituie un instrument de presiune sau șantaj la adresa judecătorilor, ori de influență politică;

- reformarea Inspecției Judiciare în sensul reglementării unei răspunderi specifice a judecătorilor care îndeplinesc funcția de inspector judiciar;

- o viziune strategică pentru funcționarea eficientă a sistemului judiciar prin continuarea eforturilor de adoptare, respectiv de implementare a documentelor strategice la care fac referire inclusiv recomandările partenerilor noștri europeni.

Cum putem obține ceea ce ne lipsește:

- prin demersuri concrete ale Secției pentru judecători/Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, convergente cu viziunea instanțelor judecătorești, în vederea atingerii dezideratelor comune ale judecătorilor (consolidarea statului judecătorilor, remunerarea adecvată, volum optim de muncă, evitarea supraglomerării, promovarea unui profil de judecător atașat valorilor independenței, imparțialității, integrității, competenței profesionale, responsabilității;
- prin rezolvarea problemei finanțării, implicit aceea a sediilor de instanțe improprii pentru desfășurarea activităților judiciare;
- prin vizibilitate în politicile publice care privesc justiția, inclusiv prin creșterea gradului de transparență decizională;
- prin stabilitate normativă și instituțională;
- prin inițiativă din partea Consiliului Superior al Magistraturii în limitele competențelor legale, ca urmare a unui dialog continuu și a unei conectări în timp real la nevoile instanțelor;
- prin creșterea competenței decizionale la nivelul instanțelor;
- prin sporirea încrederii în Consiliul Superior al Magistraturii, atât în raporturile cu judecătorii, cât și cu societatea civilă în ansamblul său;
- prin conectarea neîntreruptă la reacțiile societății civile și ale celorlalte profesii juridice;
- printr-o responsabilitate crescută din partea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, concretizată în creșterea coeziunii, acțiuni convergente, primordialitatea interesului colectiv în defavoarea celui individual;
- prin recuperarea și recunoașterea poziției puterii judecătorești;
- prin comunicare publică, cu rol de facilitare a înțelegerii rolului și funcțiilor justiției într-un stat de drept.

Concluzii:

Fără a avea pretenția epuizării problemelor cu care se confruntă sistemul judiciar din România la ora actuală, ci doar pretenția semnalării principalelor astfel de probleme, nu pot decât să sper că ceea ce m-a determinat pe mine să îmi doresc să fiu judecător și ceea ce m-a motivat în toți acești ani plini de provocări, de schimbări, de modificări legislative, de nemulțumiri, dar și de speranțe, să devină un scop de atins, pertinent și realizabil în noua postură pe care mi-o asum.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

